

Haldusnõukogu

10. novembri 2021

otsus nr 17/2021

Euroopa Tööjõuameti vahendusmenetluse korra kohta

EUROOPA TÖÖJÕUAMETI HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1149, millega asutatakse Euroopa Tööjõuamet, muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EL) nr 492/2011 ja (EL) 2016/589 ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2016/344¹ (edaspidi „asutamismäärus“ ja „amet“), ja eelkõige selle artiklit 13,

ning arvestades järgmist.

- (1) Amet asutati selleks, et aidata suurendada õiglust ja usaldust siseturu vastu. Ameti eesmärk on aidata tagada õiglane tööjõu liikuvus kogu liidus ning abistada liikmesriike ja komisjoni sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamisel. Sel põhjusel peaks amet olema vahendaja ja aitama leida lahendusi liikmesriikidevaheliste vaidluste korral seoses liidu õiguse kohaldamise üksikjuhtumitega asutamismäärusega hõlmatud valdkondades.
- (2) Asutamismäärusega antakse haldusnõukogule ülesanne võtta vastu vahendusmenetlus, mis hõlmab töökorraldust ja vahendajate ametisse nimetamist, kohaldatavaid tähtaegu, liikmesriikide, komisjoni ja ameti ekspertide kaasamist ning vahendajate koja võimalust osaleda eksperdirühmades, mis koosnevad mitme liikmesriigi ekspertidest. 15. detsembril 2020 võttis haldusnõukogu vastu otsuse 20/2020, millega luuakse vahendamise töörühm, et nõustada ja abistada ametit asutamismääruse rakendamisel seoses vahendustegevuse ja vajaliku korra kehtestamisega.
- (3) Ameti vahendusmenetlus ei tohiks piirata määruse (EÜ) nr 883/2004 artiklis 72 sätestatud halduskomisjoni pädevust². See pädevus hõlmab muu hulgas kõigi

¹ ELTL 186, 11.7.2019, lk 21–56

² ELTL 186, 30.4.2004, lk 1–123

haldus- ja tõlgendusküsimuste lahendamist, mis tulenevad määrustest (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009³.

- (4) Et tagada ameti ja halduskomisjoni hea koostöö vahendusjuhtumite korral, mis käsitlevad täielikult või osaliselt sotsiaalkindlustusega seotud küsimusi, tuleks mõlema organi vahel sõlmida koostööleping.
- (5) Et paremini kooskõlastada juhtumite edastamist ning teabevahetust ameti ja SOLVITi (siseturu probleemide lahendamise võrgustiku) vahel, tuleks mõlema organi vahel sõlmida koostööleping.
- (6) Vahendusmenetluse eesmärk on lähendada nende vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide erinevaid seisukohti, kes otsustavad taotluse korral ja teiste osapoolte nõusolekul anda juhtum vahendamiseks. Tulemuseks on vaidluses osalevate liikmesriikide ühisel kokkuleppel vastu võetav mittesiduv arvamus, mis võidakse vastu võtta koos teiste vahendusmenetluses osalevate sidusrühmadega vastavalt asutamismääruse artiklile 13.
- (7) Vahendusmenetluse korras tuleks sätestada tõhus ja tulemuslik vahendusmenetlus, mis põhineb rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetel ja normidel, mida kohaldatakse selliste vaidluste lahendamise mehhanismide suhtes. Samuti peaksid need tagama liikmesriikide esitatud vaidluste õigeaegse lahendamise.
- (8) Vahendusmenetluse korra sätted täiendavad ja selgitavad asutamismääruse, eelkõige selle artikli 13 sätteid,

OTSUSTAS:

Ainus artikkel

Võetakse vastu vahendusmenetluse kord, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Bratislava, 10. november 2021

Haldusnõukogu nimel

Tom BEVERS

esimees

³ ELTL 284, 30.10.2009, lk 1–42

VAHENDUSMENETLUSE KORD

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas menetluskorras kasutatakse järgmisi mõisteid:

- i. „asutamismäärus“ – määrus (EL) 2019/1149, millega asutatakse Euroopa Tööjõuamet⁴;
- ii. „haldusnõukogu“ – asutamismääruse artiklis 16 viidatud haldusnõukogu;
- iii. „sotsiaalpartnerite organisatsioonid“ – liidu tasandi sotsiaalpartnerite organisatsioonide liikmed vastavalt asutamismääruse artikli 17 lõikele 1, samuti riiklikud ja valdkondlikud sotsiaalpartnerid;
- iv. „riikide kontaktametnikud“ – asutamismääruse artiklis 32 nimetatud ametnikud;
- v. „halduskomisjon“ – määruse (EÜ) nr 883/2004⁵ artiklis 71 viidatud sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjon;
- vi. „SOLVITI võrgustik“ – võrgustik, mis asutati komisjoni 17. septembri 2013. aasta soovitusel põhjal SOLVITI toimimise põhimõtete kohta⁶;
- vii. „liikmesriikide SOLVITI keskused“ – „kohalik keskus“ ja „juhtiv keskus“ liikmesriigis, nagu on määratletud komisjoni 17. septembri 2013. aasta soovitusel SOLVITI toimimise põhimõtete kohta;
- viii. „liidu õiguse kohaldamise üksikjuhtum“ – liidu õiguse kohaldamise juhtumid, mille liikmesriigid võivad suunata vahendamiseks, kaasates institutsioone, isikuid ja juriidilisi isikuid, kes on vaidluses osalevate liikmesriikide jaoks tuvastatavad, ja kui vähemalt kahel liikmesriigil on erinev seisukoht seoses liidu õiguse kohaldamisega asutamismäärusega hõlmatud valdkonnas;
- ix. „vahendaja“ – isik, kes vahendab vastavalt asutamismääruse artikli 13 lõikele 3 ja kelle nimetab ametisse haldusnõukogu vastavalt menetluskorra artiklile 7;
- x. „vahendajate koja ekspert“ – isik, kes on vahendajate koja liige vastavalt asutamismääruse artikli 13 lõikele 5 ja kelle nimetab ametisse haldusnõukogu vastavalt menetluskorra artiklile 7;
- xi. „nõuandvas rollis osalevad eksperdid“ – asutamismääruse artikli 13 lõikes 3 viidatud liikmesriigi, komisjoni ja ameti eksperdid (vahendamise esimesel etapil), artikli 13 lõikes 5 nimetatud komisjoni ja ameti eksperdid (vahendamise teisel etapil) ning menetluskorra artikli 19 lõigetel 19 ja 20 viidatud eksperdid.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1149, millega asutatakse Euroopa Tööjõuamet, muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EL) nr 492/2011 ja (EL) 2016/589 ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2016/344 (ELT L 186, 11.7.2019, lk 21–56).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (EÜT L 166, 30.4.2004, lk 1).

⁶ Komisjoni 17. septembri 2013. aasta soovitus 2013/461/EL SOLVITI toimimise põhimõtete kohta (ELT L 249, 19.9.2013, lk 10–15).

I. MENETLUSKORD

A. Üldsätted

Artikkel 2

Eesmärk

Vastavalt asutamismääruse artikli 13 lõikele 1 võib amet kergendada lahenduse otsimist kahe või enama liikmesriigi vahelise vaidluse korral seoses liidu õiguse kohaldamise üksikjuhtumitega asutamismäärusega hõlmatud valdkondades. Vahendamise eesmärk on lähendada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide erinevaid seisukohti ja võtta vastu arvamus, mis ei ole siduv.

Artikkel 3

Kohaldamisala

- (1) Vahendusmenetluse jaoks sobivad vaidlused on liikmesriikidevahelised vaidlused, mis on seotud liidu õiguse kohaldamise üksikjuhtumitega asutamismääruse artikli 1 lõikega 4 hõlmatud valdkondades.
- (2) Vahendusmenetlus ei hõlma liidu õigusega seotud küsimusi, mis nõuavad õiguslikku arvamust liidu tasandil. Lubatud on siiski vaidlused, mis on seotud liidu õiguse kohaldamisega liikmesriigis, tuginedes tõlgendusele, mille on juba esitanud Euroopa Liidu Kohus või liidu õiguse alusel selliste tõlgenduste tegemiseks volitatud mis tahes muu eriasutus.
- (3) Vastavalt asutamismääruse artikli 13 lõigetele 1 ja 9 ei piira vahendusmenetlus Euroopa Liidu Kohtu volitusi. Juhtumeid, mille suhtes toimuvad liikmesriikide või liidu tasandil kohtumenetlused, ei ole lubatud ametil vahendada. Kui vahendusmenetluse ajal algatatakse riiklikul või liidu tasandil kohtumenetlus, teavitavad vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid sellest viivitamata ametit ja teist liikmesriiki või teisi liikmesriike ning vahendusmenetlus peatatakse.

Artikkel 4

Aluspõhimõtted

- (1) Ameti eesmärk on kehtestada tõhus vahendusmenetlus, milles sätestatakse struktureeritud protsess, et lähendada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide erinevaid seisukohti ja võtta vastu arvamus, mis ei ole siduv.
- (2) Vahendusmenetlus põhineb neutraalsuse, erapooletuse, lojaalse koostöö ja kaasamise põhimõtetel. Amet tagab ka, et vahendusmenetluse eesmärk on saada kiireid ja tasakaalustatud mittesiduvaid arvamusi ning on tagatud erapooletu menetlus, järgides õigluse ja tõhususe põhimõtteid.
- (3) Vahendajad, vahendajate koja eksperdid ja nõuandvas rollis osalevad eksperdid hoiavad vahendusmenetluse andmeid, dokumente, järeldusi, arutelusid ja tulemusi rangelt konfidentsiaalsena, ilma et see piiraks asutamismääruse ja käesoleva menetluskorra aruandlussätteid.
- (4) Vahendusmenetluses osalevad vahendajad, vahendajate koja eksperdid ja nõuandvas rollis osalevad eksperdid ei tegutse oma liikmesriigi esindajatena, vaid erapooletult, tuginedes oma erialastele teadmistele. Nad hoiduvad osalemast vahendajate või vahendajate koja ekspertidena vaidluses, mille üks pool on nad nimetanud liikmesriik, kui nende erapooletust võib ohustada muu asjaolu või kui nende osalemine võib põhjustada huvide konflikti. Vahendajad või vahendajate koja eksperdid võivad siiski tegutseda riigi esindajatena vastavalt artikli 19 lõikele 2, kui nad nimetanud liikmesriik on vaidluses osalev liikmesriik.

Artikkel 5

Üldtingimused

- (1) Vastavalt asutamismääruse artikli 13 lõigetele 2 ja 7 algatatakse vahendusmenetlus ühe või mitme asjaomase liikmesriigi taotlusel ja see on vabatahtlik. See võib toimuda üksnes vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide nõusolekul.
- (2) Asutamismääruse artikli 13 lõike 8 kohaselt tagavad liikmesriigid, et kõik vahendamisjuhtumiga seotud isikuandmed on muudetud anonüümseks, nii et andmesubjekti ei ole võimalik tuvastada või ei ole enam võimalik tuvastada. See kehtib ka liikmesriikide SOLVITi keskuste kohta, kes võivad anda juhtumid ametile läbivaatamiseks. Amet ei töötle vahendamise üheski etapis asjaomase juhtumiga seotud üksikisikute isikuandmeid.

- (3) Kooskõlas lojaalse koostöö põhimõttega püüavad vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid järgida käesolevas menetluskorras sätestatud esialgseid tähtaegu, et säilitada vahendusmenetluse tõhusus ja tulemuslikkus.

Artikkel 6

Juurdepääs dokumentidele

Ameti dokumentidele juurdepääsu taotlusi käsitletakse kooskõlas haldusnõukogu 24. aprilli 2020 otsusega nr 8/2020, millega kehtestatakse määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamise eeskirjad seoses Euroopa Tööjõuameti dokumentidega. EMP riigid ja Šveits vaatavad samuti taotlusi läbi, arvestades asjakohaselt lojaalse koostöö põhimõtet.

B. Ülesehitus

Artikkel 7

Vahendajate ja vahendajate koja ekspertide ametisse nimetamine

- (1) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 3 toimub vahendamise esimene etapp vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide ja vahendaja vahel. Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 4, kui vahendamise esimeses etapis lahendust ei leita, algatab amet vahendajate koja vahendamise teise etapi, kui kõik vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid sellega nõustuvad. Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 5 koosneb vahendajate koja liikmesriikide ekspertidest, välja arvatud vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide eksperdid.
- (2) Haldusnõukogu määrab liikmesriikidest piisava arvu vahendajaid ja eksperte, kes osalevad vahendajate koja. Amet kutsub liikmesriikidest pärit haldusnõukogu liikmeid üles nimetama vahendajate koja vahendajaid või eksperte. Selleks kasutatakse käesolevale menetluskorrale lisatud tüüpvormi.
- (3) Vahendajateks nimetatutel peavad olema vajalikud teadmised ja oskused vaidluste lahendamise mehhanismide valdkonnas, sealhulgas vahendamise kohta, ning soovitatavalt põhiteadmised vahendusmenetluse eri valdkondades. Vahendajate koja ekspertideks nimetatutel peavad olema vajalikud eriteadmised ja pädevus vaidluste lahendamiseks vahendusmenetluse eri valdkondades. Ametisse määratud vahendajate koja vahendajad ja eksperdid osalevad erikoolitusel, mis käsitleb vahendamismeetodeid, sealhulgas vahendusmenetluse korda, ning töösuhteid ja kollektiivlepinguid, et tagada vahendusmenetluse kvaliteet ja arvamused, mis ei ole siduvad.
- (4) Amet koostab nimekirja kõigist kandidaatidest, hõlmates menetluskorrale lisatud tüüpvormi kõik andmed, ning hinnangu, kas vahendajateks ja ekspertideks

nimetatud isikud vastavad ameti arvates lõikes 3 sätestatud nõuetele. Nimekiri saadetakse haldusnõukogule, kes nimetab nimekirjast 36 kuuks ametisse vähemalt 6 vahendajat ja 18 vahendajate koja eksperti. Vahendajaid ja vahendajate koja eksperte võib nimetada ametisse järjestikusteks ametiaegadeks. Amet ajakohastab vahendajate ja vahendajate koja ekspertide nimekirja. Vahendusmenetluse järjepidevuse tagamiseks pikendatakse nimekirja kehtivust automaatselt üle ametiaja seni, kuni ei ole koostatud uut nimekirja. Kui vahendaja või vahendajate koja ekspert lahkub enne ametiaja lõppu, määrab haldusnõukogu ülejäänud ametiajaks asendaja. Vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide vastastikusel kokkuleppel jätkavad kõik vahendajad või vahendajate koja eksperdid enne ametiaja lõppu algatatud vaidluste lahendamist ja jäävad ametisse kuni vahendamise lõpuni kooskõlas artikliga 18.

- (5) Vahendajad või vahendajate koja eksperdid, sealhulgas vahendajate koja juhataja ja tema asetäitjad ning nõuandvas rollis osalevad eksperdid, tegutsevad artikli 4 lõike 4 kohaselt neutraalselt ja erapooletult. Nad väldivad kõiki olukordi, mis võivad põhjustada võimalikke huvide konflikte. Konkreetse vaidluse määramisel allkirjastab iga vahendaja või vahendajate koja ekspert deklaratsiooni, milles kinnitab, et tal puudub vaidluses huvide konflikt, ning teatab ametile, kui asjaolud muutuvad. Käesolevale menetluskorrale on lisatud huvide konflikti puudumise deklaratsioon.
- (6) Haldusnõukogu tagab, et vahendajate ja vahendajate koja ekspertide nimekirjas on vajalik geograafiline, ametialane ja sooline tasakaal.
- (7) Vahendajate või vahendajate koja ekspertide, kaasa arvatud vahendajate koja juhataja ja tema asetäitjate ning nõuandvas rollis osalevate ekspertide kulud, mis tekivad seoses käesolevas menetluskorras sätestatud ülesannete täitmisega, hüvitatakse vastavalt tegevdirektori 11. septembri 2019 otsusele 1/2019, mis käsitleb sõidukulude, päevarahade ja muude kulude hüvitamise korda.

Artikkel 8

Vahendajate koda

A. Ekspertirühmade moodustamine

- (1) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 6 võib vahendajate koda osaleda ekspertirühmades, millesse kuuluvad eksperdid ühest või mitmest liikmesriigist.

B. Juhatamissüsteem

- (2) Haldusnõukogu nimetab ametisse ühe juhataja ja tema kaks asetäitjat 36-kuuliseks ametiajaks. Erandkorras on juhataja asetäitjate esialgne ametiaeg 48 kuud. Amet kutsub liikmesriikide haldusnõukogu liikmeid nimetama nendele

ametikohtadele isikuid, kasutades selleks artikli 7 lõikes 2 osutatud tüüpvormi. Käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud põhjustel peavad ametisse nimetatud juhataja ning tema esimene ja teine asetäitja olema pärit eri liikmesriikidest, järgides vajalikku geograafilist ja soolist tasakaalu. Kui juhataja ja tema asetäitjate ametikohtadele nimetatud isikute arv ületab nõutavat arvu, teeb haldusnõukogu otsuse hääletades kooskõlas asutamismääruse artikliga 21.

- (3) Vahendusmenetluse jätkuvuse tagamiseks pikendatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ametiaega automaatselt, kuni ametisse nimetatakse uus juhataja ja tema asetäitjad. Kui juhataja või tema asetäitjad lahkuvad enne nimetatud ametiaja lõppu, määrab haldusnõukogu ülejäänud ametiajaks asendaja.
- (4) Juhataja esimene asetäitja täidab juhataja ülesandeid eelkõige siis, kui käesoleva menetluskorra artikli 4 lõike 4 ja asutamismääruse artikli 13 lõike 5 kohaselt ei ole juhataja osalemine lubatud või on võimatu. Juhataja teine asetäitja täidab juhataja ülesandeid eelkõige siis, kui juhataja ja tema esimese asetäitja osalemine ei ole lubatud või on võimatu.
- (5) Juhataja ülesanded hõlmavad järgmist:
 - a) kutsub vahendajate kotta nimetatud eksperte, kellel on asjakohane eriteave vaidluste valdkonnas, osalema vahendajate koja tegevuses; määrab vahendajate koja eksperdirühma ja teatab eksperdirühma koosseisu vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele, sealhulgas nende vastavatele riiklikele kontaktametnikele, ja ametile, nagu on sätestatud artikli 19 lõikes 11;
 - b) olenevalt juhtumist nimetab raportööri vahendajate koja ekspertide või eksperdirühma hulgast kooskõlas käesoleva artikli lõikega 8;
 - c) olenevalt juhtumist juhatab kõiki vahendajate koja või eksperdirühma koosolekuid;
 - d) tegutseb vahendajate koja esindajana ja peamise tugipunktina suhtluses ja suhetes haldusnõukoguga, vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega, sealhulgas nende vastavate riiklike kontaktametnikega, ja ametiga;
 - e) koordineerib vahendajate koja tegevust, tagades, et vahendajate koda järgib artiklis 4 sätestatud aluspõhimõtteid ja artiklis 19 sätestatud töökorraldust;
 - f) tagab vahendusmenetluse ja mittesiduvate arvamuste kvaliteedi;
 - g) otsustab kooskõlas artikliga 19 vahendusmenetluse teise etapi toimumise kõige tõhusama töökorralduse, konsulteerides vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega.

Nende ülesannete täitmisel konsulteerib juhataja oma asetäitjatega ja asetäitjad abistavad teda.

C. Koosseis

- (6) Vahendajate koja eksperdirühm koosneb juhatajast, juhataja asetäitjast ja vähemalt kuuest muust vahendajate koja eksperdist, kes valitakse haldusnõukogu nimetatud ekspertide nimekirjast vastavalt artikli 7 lõikele 4. Menetluse tõhususe

ja tulemuslikkuse tagamiseks ei tohiks vahendajate koja eksperdirühm koosneda rohkem kui 12 vahendajate koja ekspertidest, kes on pärit muudest kui vaidluse osapoolteks olevatest liikmesriikidest.

- (7) Vahendajate koja eksperdirühma ametisse nimetamisel tagab juhataja, et see koosneb vahendajate koja ekspertidest, kellel on asjakohased teadmised ja eriteave seoses vaidluse olemuse ja teemavaldkonnaga, ning eksperdirühmas järgitakse võimaluse korral vajalikku geograafilist ja soolist tasakaalu.
- (8) Iga vahendajate kojale edastatava vaidluse korral nimetab juhataja olenevalt juhtumist vahendajate koja ekspertide või eksperdirühma hulgast raportööri, arvestades vaidluse olemust ning selle eksperti eriteavet, pädevust ja kättesaadavust. Raportöör vastutab faktiaruande ja mittesiduva arvamuse koostamise eest, arvestades vahendajate koja liikmete või eksperdirühma (olenevalt juhtumist), vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide ja muude nõuandvas rollis osalevate ekspertide seisukohtadega, kooskõlas artikliga 19.

C. Vahendusmenetluse eeletapid

Artikkel 9

Liikmesriikide taotlus

- (1) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 2, kui vaidlust ei ole võimalik lahendada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide otsekontaktide ja dialoogi abil, võib amet algatada ühe või mitme asjaomase liikmesriigi taotluse alusel vahendusmenetluse.
- (2) Taotluses tuleks selgelt väljendada taotluse esitanud liikmesriigi või liikmesriikide tõstatatud probleeme ja see peaks sisaldama üksikasjalikku avaldust. Käesolevale menetluskorrale on lisatud üksikasjaliku avalduse näidis, sealhulgas selles esitatav teave. Amet võib nõuda asjaomaselt liikmesriigilt või liikmesriikidelt täiendavat teavet ja/või selgitusi, mida on vaja vaidluse nõuetekohaseks hindamiseks. Asjaomased liikmesriigid anonüümivad kõik juhtumiga seotud isikuandmed, nagu on sätestatud artikli 5 lõikes 2.
- (3) Sellise taotluse saamisel kinnitab amet selle kättesaamist. Kui vaidlus on täielikult või osaliselt seotud sotsiaalkindlustusega, arvestab amet nõuetekohaselt halduskomisjoni või liikmesriikide kõigi taotlustega suunata sotsiaalkindlustuse küsimus halduskomisjonile, nagu on sätestatud artiklis 11, enne vahendusmenetluse algatamist vastavalt artiklile 14.

Artikkel 10

Vahendus ameti omal algatusel

- (1) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 2 võib amet soovitada algatada vahendusmenetlus omal algatusel. Kooskõlas asutamismääruse artikli 7 lõike 1 punktiga e kaalutleb amet, kas esitada asutamismääruse artikli 7 lõike 1 kohased lahendamata taotlused vahendusmenetlusele vastavalt artikli 13 lõikele 2. Sellisel juhul palub amet igal võimaliku vaidluse osapoolteks oleval liikmesriigil 15 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest kinnitada kirjalikult, sealhulgas elektrooniliselt, kas võimaliku vaidluse lahendamist on juba proovitud lahendada otsekontaktide ja dialoogi abil ning kas liikmesriik on nõus, et amet algatab vahendusmenetluse, kui vaidluse lahendamine otsekontaktide ja dialoogi abil ei õnnestunud.
- (2) Kui kõik võimaliku vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid teatavad ametile, et vaidlust on juba proovitud lahendada otsekontaktide ja dialoogi abil, kuid lahenduseni ei ole jõutud, ning annavad nõusoleku, algatab amet vahendusmenetluse vastavalt artiklile 14 ja ilma artikli 11 kohaldamist piiramata.

Artikkel 11

Vaidlused, mis on täielikult või osaliselt seotud sotsiaalkindlustusega

- (1) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 10 ei piira vahendamine halduskomisjoni pädevust. Lisaks arvestatakse vahendusel halduskomisjoni kõigi asjakohaste otsustega.
- (2) Asutamismääruse artikli 13 lõike 11 kohaselt teatab amet halduskomisjonile, kui vaidlus on täielikult või osaliselt seotud sotsiaalkindlustusega. Halduskomisjoni taotluse alusel ja kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega saadab amet sotsiaalkindlustusega seotud küsimuse edasi halduskomisjonile. Vaidluses osaleva liikmesriigi taotluse alusel edastab amet sotsiaalkindlustusega seotud küsimuse halduskomisjonile. Seda võib teha igas vahendamise etapis.
- (3) Et tagada hea koostöö, koordineerida tegevust vastastikusel kokkuleppel ja vältida dubleerimist vahendamisjuhtumite korral, mis on seotud nii sotsiaalkindlustuse kui ka tööõigusega, sõlmivad amet ja halduskomisjon koostöölepingu. Koostööleping sisaldab asutamismääruse artikli 13 lõigete 10 ja 11 rakendamise korda, mida käsitatakse käesoleva menetluskorra lahutamatu osana.

Artikkel 12

Juhtumite edastamine SOLVITi võrgustikust

- (1) Asutamismääruse põhjenduse 23 alusel võib SOLVITi võrgustik edastada ametile arutamiseks juhtumeid, kus probleemi ei saa lahendada riikide ametiasutuste erimeelsuste tõttu.
- (2) Et paremini kooskõlastada juhtumite edastamist ja teabevahetust, sõlmivad amet ja SOLVITi võrgustik koostöölepingu. SOLVITi võrgustikust ametile arutamiseks suunatud juhtumeid menetletakse vastavalt sellele lepingule.

Artikkel 13

Liikmesriigi keeldumine osalemast vahenduses

Asutamismääruse artikli 13 lõike 7 kohaselt teavitab liikmesriik, kui ta otsustab mitte osaleda vahendusmenetluses, ametit ja teisi vaidluse osapoolteks olevaid liikmesriike 15 tööpäeva jooksul alates ameti taotluse kättesaamisest kirjalikult, sealhulgas elektrooniliselt, oma otsuse põhjustest vastavalt artikli 14 lõikele 3.

Artikkel 14

Vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide otsekontaktid ja dialoog

- (1) Liikmesriigid võivad paluda ametil algatada vahendusmenetlus, kui kõik püüdlused lahendada vaidlus otsekontakti ja dialoogi abil on ammendunud.
- (2) Kui taotlus on saadud kõigilt vaidluse osapoolteks olevatelt liikmesriikidelt, algatab amet vahendusmenetluse esimese etapi pärast seda, kui on kontrollinud, et vaidlus kuulub vahendusmenetluse kohaldamisalasse, ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist. Asjaomased liikmesriigid esitavad ametile artikli 9 lõikes 2 osutatud üksikasjaliku avalduse 15 tööpäeva jooksul alates taotluse esitamisest.
- (3) Kui taotlust ei saada kõigilt vaidluse osapoolteks olevatelt liikmesriikidelt, võtab amet enne vahendusmenetluse esimese etapi algatamist ühendust liikmesriigiga või liikmesriikidega, kes ei ole esitanud taotlust oma osalemise kinnitamiseks vahendusmenetluses. Asjaomane liikmesriik või asjaomased liikmesriigid kinnitavad kirjalikult 15 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest, sealhulgas elektrooniliselt, kas nad on nõus. Kui kõik asjaomased liikmesriigid nõustuvad osalema vahendamises, esitavad nad ametile artikli 9 lõikes 2 osutatud üksikasjaliku avalduse 15 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil liikmesriigid teavitavad ametit oma nõusolekust.

- (4) Kui üks või mitu liikmesriiki otsustavad vahendamises mitte osaleda, kohaldatakse artiklit 13.

D. Vahendusmenetluse etapid

Artikkel 15

Vahenduse esimene etapp

- (1) Asutamismääruse artikli 13 lõike 2 kohaselt, kui vaidlust ei ole võimalik lahendada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide otsekontaktide ja dialoogi abil, algatab amet vahendusmenetluse ja vaidluse osapoolteks olevaid liikmesriike teavitatakse sellest kirjalikult. Seda teavitamise kuupäeva loetakse vahendamise esimese etapi algatamise kuupäevaks.
- (2) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 3 toimub vahendamise esimene etapp vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide ja vahendaja vahel, kes võtavad ühisel kokkuleppel vastu arvamuse, mis ei ole siduv.
- (3) Niipea kui vahendaja määratakse vastavalt artikli 19 lõikele 5, teeb amet määratud vahendajale kättesaadavaks vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide esitatud üksikasjalikud avaldused ja kogu muu asjakohase täiendava teabe ja/või selgitused seoses vaidlusega, kooskõlas artikli 9 lõikega 2.
- (4) Vahendaja korraldab vahendusmenetluse kooskõlas artiklis 19 sätestatud kohaldatava töökorraldusega.
- (5) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 4, kui vahendamise esimeses etapis lahendust ei leita, algatab amet vahendajate kojas vahendamise teise etapi, kui sellega nõustuvad kõik vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid.

Artikkel 16

Vahendamise teine etapp

- (1) Kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 5 püüab vahendajate koda, kuhu kuuluvad liikmesriikide eksperdid, välja arvatud vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide eksperdid, lähendada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide seisukohti ning kiidab heaks arvamuse, mis ei ole siduv.
- (2) Hiljemalt 10 tööpäeva pärast seda, kui vahendaja on esitanud artikli 19 lõikes 10 sätestatud lõpliku faktiaruande, milles märgitakse, et vahendamise esimeses etapis lahendust ei leitud, algatab amet kõigi vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide nõusolekul vahendamise teise etapi. Vaidluse osapoolteks olevaid

liikmesriike teavitatakse sellest kirjalikult. Seda teavitamise kuupäeva loetakse vahendamise teise etapi algatamise kuupäevaks.

- (3) Amet teeb vahendajate koja juhatajale kättesaadavaks vahendaja koostatud lõpliku faktilise aruande, vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide esitatud üksikasjalikud avaldused ja kogu muu asjakohase täiendava teabe ja/või selgitused seoses vaidlusega.
- (4) Vahendajate koda korraldab vahendusmenetluse kooskõlas artiklis 19 sätestatud kohaldatava töökorraldusega.

Artikkel 17

Vahendamise tulemus

- (1) Asutamismääruse artikli 13 lõigete 3 ja 5 kohaselt on vahendusmenetluse tulemuseks vastuvõetud arvamus, mis ei ole siduv. Mittesiduvas arvamuses arvestatakse liidu õigustiku ja muude tõlgendusdokumentidega, mille on esitanud liidu õigusega volitatud eriasutused. See võib sisaldada soovitusi ja konkreetseid lahendusi vaidluse lahendamiseks. Mittesiduva arvamuse näidis on lisatud käesolevale menetluskorrale. Kui teatud küsimuses ei ole võimalik saavutada ühist kokkulepet, ei võeta mittesiduvat arvamust vastu.
- (2) Vastuvõetud mittesiduval arvamusel ei ole õiguslikku toimet, see ei ole õiguslikult siduv ega jõustatav. Lisaks ei piira see rikkumismenetluse algatamist Euroopa Komisjoni poolt ega menetlusi Euroopa Liidu Kohtus või liikmesriikide ametiasutustes. Kui vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid on leppinud kokku lahenduse, võtab iga liikmesriik vajalikud meetmed selle rakendamiseks kokkulepitud tähtaja jooksul ja esitab artikli 20 kohaselt ametile aruande.
- (3) Amet võtab vajalikud meetmed vahendusmenetluse kaudu edastatud ja lahendatud vaidluste elektroonilise registri loomiseks ja haldamiseks.

Artikkel 18

Vahendusmenetluse lõpetamine ja peatamine

- (1) Kui vahendusmenetlus on algatatud, lõpeb menetlus vahendusmenetluse mis tahes etapis mittesiduva arvamuse vastuvõtmise kuupäeval.
- (2) Vahendusmenetlus võib lõppeda ka järgmistel juhtudel ja ajal:
 - a) kui vahendaja esitab esimeses etapis kirjaliku avalduse, et pärast vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega konsulteerimist nähtub, et vahendamistegevuse jätkamine oleks kasutu või et ei ole saavutatud ühist

kokkulepet mittesiduva arvamuse vastuvõtmise kohta artikli 19 lõikes 9 sätestatud tähtaja lõpuks ning üks või mitu asjaomast liikmesriiki ei nõustu sellega, et amet algatab vahendusmenetluse teise etapi, siis nimetatud avalduse esitamise kuupäeval;

- b) kui vahendajate koja juhataja esitab teises etapis kirjaliku avalduse, et pärast vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega konsulteerimist nähtub, et edasised püüdlused lähendada liikmesriikide erinevaid seisukohti oleksid kasutud või ei ole saavutatud ühist kokkulepet mittesiduva arvamuse vastuvõtmise kohta artikli 19 lõikes 9 sätestatud tähtaja lõpuks, siis nimetatud avalduse esitamise kuupäeval;
 - c) kui vahendaja või vahendajate koja juhataja esitab kirjaliku avalduse, et pärast vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega konsulteerimist nähtub, et vaidluses osalevate liikmesriikide esitatud teave, tõendid, faktid ja asjaolud vajavad kontrollimist või on vaja lisateavet ning asjaomased liikmesriigid ei ole jõudnud kokkuleppele vahendaja või vahendajate koja juhataja ettepaneku suhtes vastavalt artikli 19 lõikele 22, siis nimetatud avalduse esitamise kuupäeval;
 - d) kui üks või mitu vaidluse osapooleks olevat liikmesriiki esitab kirjaliku taotluse vahendusmenetluse mis tahes etapis, siis nimetatud taotluse esitamise kuupäeval;
 - e) kui halduskomisjoni kirjaliku taotluse alusel enne vahendusmenetluse esimese etapi algatamist edastatakse kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega sotsiaalkindlustusega seotud küsimus halduskomisjonile, siis nimetatud taotluse esitamise kuupäeval;
 - f) kui halduskomisjoni kirjaliku taotluse alusel ja kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega edastatakse sotsiaalkindlustusega seotud küsimus halduskomisjonile vahendusmenetluse mis tahes etapis ja on märgitud, et vaidlus käsitleb määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 uusi tõlgenduselemente, mis ei olnud ilmsed ega dokumenteeritud, ja teavitati vahendusmenetluse esimese etapi algatamisest, siis nimetatud taotluse esitamise kuupäeval;
 - g) kui vaidluse osapooleks oleva liikmesriigi kirjaliku taotluse alusel edastatakse sotsiaalkindlustuse koordineerimise küsimus halduskomisjonile vahendusmenetluse mis tahes etapis, siis nimetatud taotluse esitamise kuupäeval.
- (3) Vahendusmenetlus peatatakse,
- a) kui üks või mitu vaidluse osapooleks olevat liikmesriiki esitab kirjaliku taotluse vahendusmenetluse mis tahes etapis ja on märgitud, et kohtumenetlus algatati pärast vahendusmenetluse algatamist;
 - b) kui on algatatud vahendusmenetlus vaidluses, mis on täielikult või osaliselt seotud sotsiaalkindlustusega ning mis on vahendusmenetluse mis tahes etapis suunatud halduskomisjonile.

II. TÖÖKORRALDUS

Artikkel 19

A. Üldsätted

- (1) Vahendajad ja vahendajate koja tegevus tugineb praktilistele ja paindlikele töömeetoditele, sealhulgas e-kirjade vahetamisele, veebipõhistele koosolekutele ning telefoni- või videokonverentsidele, järgides samas artiklis 4 sätestatud aluspõhimõtteid.
- (2) Vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid määravad riikliku esindaja, kes esindab neid vahendusmenetluse ajal ja keda võivad toetada teised samast liikmesriigist pärit eksperdid. Vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide määratud riiklike kontaktametnike teavitatakse ja nad tegutsevad vahendusmenetluse ajal menetluse abistajatena ning vajaduse korral kontaktpunktidenä asjaomaste liikmesriikide, vahendaja ja vahendajate koja juhataja vahel.
- (3) Vahendusmenetluse mõlemas etapis toimuvad füüsilised menetlused ameti peakorteris, v.a kui vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid ja vahendaja või vahendajate koja juhataja lepivad kokku teisiti. Vahendusmenetluse teise etapi jooksul vastavalt lõikele 13 kokku kutsutud füüsilised istungid toimuvad ameti peakorteris.
- (4) Vahendaja ja vahendajate koja juhataja võivad vahendusmenetluse mis tahes ajal esitada kirjalikke küsimusi kõigile vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele. Kõik asjaomased liikmesriigid saavad kõigist küsimustest koopia ning esitavad teisele poolele koopia oma kirjalikust vastusest nendele küsimustele. Iga liikmesriik võib esitada kirjalikke märkusi teise liikmesriigi vastuse kohta 15 tööpäeva jooksul alates nimetatud vastuse saamise kuupäevast. Kirjalike märkuste esitamise tähtaeg ei mõjuta käesoleva artikli lõigetes 9 ja 16 sätestatud üldist ajakava.

B. Töökorraldus vahendamise esimeses etapis

- (5) Kohe pärast vahendamise esimese etapi algatamist vastavalt artiklile 15 kutsub amet vaidluse osapoolteks olevaid liikmesriike üles vastastikku kokku leppima vahendaja, kes valitakse haldusnõukogu poolt määratud vahendajate nimekirjast vastavalt artikli 7 lõikele 4. Vahendaja nimetatakse ametisse hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast esimese etapi algatamist. Kui vahendaja valimisel ühist kokkulepet ei saavutata, määrab amet viivitamata vahendaja, arvestades vaidluse olemusega ning nimekirjas olevate vahendajate asjatundlikkuse, pädevuse ja kättesaadavusega.
- (6) Vahendaja otsustab menetluse korraldamiseks kõige sobivama lähenemisviisi pärast vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega konsulteerimist, et lähendada

erinevaid seisukohti ja toetada vaidluse kõige tõhusamat ja tulemuslikumat lahendamist. Eelkõige võib vahendaja korraldada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide kohtumisi, konsulteerida nendega koos või eraldi ning anda asjaomastele liikmesriikidele nende poolt taotletud täiendavat abi. Kui vahendaja soovib kohtuda või rääkida ühe vaidluse osapoolteks oleva liikmesriigiga, teatab ta sellest eelnevalt teisele liikmesriigile ja niipea kui võimalik pärast oma ühepoolset kohtumist või arutelu esimese liikmesriigiga.

- (7) Vahendaja toetab vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide arutelu, et leida vaidlusele rahuldav lahendus. Vahendaja abistab erapooletult ja läbipaistvalt vaidluse osapoolteks olevaid liikmesriike, et tuua küsimusse selgust, ning aitab ühisel kokkuleppel võtta vastu arvamuse, mis ei ole siduv ja mis annab mõlemale poolele sobiva lahenduse. Vahendaja tagab teabevoogu ja julgustab liikmesriike jõudma sellise lahenduseni.
- (8) Vahendaja võib vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele anda nõu ja pakkuda lahendust, arvestades liidu õigustikuga ja muute tõlgendusdokumentidega, mille on esitanud liidu õigusega volitatud eriasutused. Asjaomased liikmesriigid võivad pakutud lahenduse vastu võtta või tagasi lükata ning kokku leppida teistsuguse lahenduse. Vahendaja ei määra kuidagi asjaomastele liikmesriikidele lahendust ega avalda arvamust, mis vaidluse osapoolteks olevatel liikmesriikidel on õigus või millel mitte.
- (9) Vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid ja vahendaja püüavad ühisel kokkuleppel võtta vastu mittesiduva arvamuse 45 tööpäeva jooksul alates vahendaja määramisest. Väga keerukate vaidluste korral võib vahendaja kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega pikendada tähtaega täiendava 15 tööpäeva võrra, et jätkata arutelu. Vahendaja teavitab viivitamata ametit sellise pikendamise kokkuleppes.
- (10) Lõikes 9 sätestatud tähtaegade lõpuks esitab vahendaja vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele ja ametile kirjaliku faktiaruande kavandi. Vahendaja võib kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega taotleda aruande koostamiseks täiendavat 10 tööpäeva. Aruande näidis on lisatud käesolevale menetluskorrale. Vahendaja annab asjaomastele liikmesriikidele 15 tööpäeva, et kommenteerida aruande kavandit ja asjakohasel juhul mittesiduvat arvamust. Kui võetakse vastu mittesiduv aramus, tagab amet sama tähtaja jooksul, et mittesiduv aramus on kooskõlas liidu õigustikuga. Pärast ettenähtud tähtaja jooksul esitatud kommentaaride läbivaatamist esitab vahendaja asjaomastele liikmesriikidele ja ametile 15 tööpäeva jooksul kirjalikult lõpliku faktiaruande ja asjakohasel juhul mittesiduva arvamuse.

C. Töökorraldus vahendamise teises etapis

- (11) Niipea, kui amet algatab vahendamise teise etapi vastavalt artiklile 16, nimetab juhataja vastavalt artikli 8 punktile C (koosseis) viivitamata ametisse vahendajate

koja eksperdirühma, v.a kui vahendajate koda on ühes koosseisus. Eksperdirühm nimetatakse ametisse 10 tööpäeva jooksul pärast vahendamise teise etapi algatamist ning juhataja teatab selle koosseisu vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele ja ametile.

- (12) Vahendajate koja juhataja otsustab pärast vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega konsulteerimist kõige sobivama lähenemisviisi menetluse korraldamiseks, et lähendada erinevaid seisukohti ja toetada vaidluse kõige tõhusamat ja tulemuslikumat lahendamist.
- (13) Vahendajate koja juhataja taotlusel ja pärast vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega konsulteerimist kutsutakse kokku istung, et saaks esitada suulise seisukoha. Amet teatab pooltele vähemalt 15 tööpäeva enne istungi toimumist istungi kuupäeva, kellaaja, koha ja korra. Istungil võivad osaleda järgmised isikud:
 - a) juhataja ja tema asetäitjad;
 - b) olenevalt juhtumist vahendajate koja eksperdid või eksperdirühm, kaasa arvatud raportöör;
 - c) vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide poolt neid esindama määratud riiklikud esindajad, keda võivad toetada teised sama liikmesriigi eksperdid;
 - d) vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide riiklikud kontaktametnikud;
 - e) komisjoni, ameti ja sotsiaalpartnerite organisatsioonide eksperdid, kes võivad osaleda nõuandvas rollis vastavalt lõikele 19.
- (14) Vahendajate koja juhataja tagab, et vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele antakse istungil võrdne kõneaeg. Vahendajate koda võib istungi ajal esitada küsimusi kõigile liikmesriikidele. Iga vaidluse osapooleks olev liikmesriik võib 15 tööpäeva jooksul pärast istungi toimumise kuupäeva esitada vahendajate kojale ja teisele vaidluse osapooleks olevale liikmesriigile või teistele vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele täiendavaid kirjalikke ettepanekuid arutelu käigus tekkinud mis tahes küsimuse kohta. Täiendavate kirjalike ettepanekute esitamise tähtaeg ei mõjuta käesoleva artikli lõikes 16 sätestatud vahendamise teise etapi lõpuleviimise üldist ajakava.
- (15) Lõikeid 7 ja 8 kohaldatakse *mutatis mutandis*.
- (16) Nagu on ette nähtud lõikes 11, püüavad vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid ja vahendajate koda ühisel kokkuleppel võtta vastu mittesiduva arvamuse 45 tööpäeva jooksul alates vahendajate koja või eksperdirühma määramisest (olenevalt juhtumist). Väga keerukate vaidluste korral võib vahendajate koja juhataja kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega pikendada tähtaega täiendava 15 tööpäeva võrra, et jätkata arutelu. Juhataja teavitab viivitamata ametit sellise pikendamise kokkuleppest.
- (17) Lõikes 16 sätestatud tähtaegade möödudes esitab raportöör vaidluse osapoolteks olevatele liikmesriikidele ja ametile kirjaliku faktiaruande kavandi. Raportöör võib kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega taotleda aruande

koostamiseks täiendavat 10 tööpäeva. Aruande näidis on lisatud käesolevale menetluskorrale. Raportöör annab asjaomastele liikmesriikidele 15 tööpäeva, et kommenteerida aruande kavandit ja asjakohasel juhul mittesiduvat arvamust. Kui võetakse vastu mittesiduv arvamus, tagab amet sama tähtaja jooksul, et mittesiduv arvamus on kooskõlas liidu õigustikuga. Pärast ettenähtud tähtaja jooksul esitatud kommentaaride läbivaatamist esitab raportöör 15 tööpäeva jooksul asjaomastele liikmesriikidele, vahendajate kojale ja ametile kirjalikult lõpliku faktiaruande ja vajaduse korral mittesiduva arvamuse.

- (18) Vahendajate koja eksperdirühm läheb vahendamise teise etapi lõppedes laiali. Juhataja võib siiski otsustada, et sama eksperdirühma kasutatakse mitme vaidluse erinevate seisukohtade lähendamiseks, eelkõige omavahel seotud või sarnaseid elemente sisaldavate vaidluste korral.

D. Nõuandvas rollis osalevad eksperdid

- (19) Vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide nõusolekul kutsub vahendaja või vahendajate koja juhataja taotluse korral liikmesriikide, komisjoni ja ameti eksperte osalema nõuandvas rollis kooskõlas asutamismääruse artikli 13 lõigetega 3 ja 5. Need eksperdid aitavad kaasa vahendusmenetlusele, esitades arvamusi, soovitusi ja lahendusi, et lähendada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide erinevaid seisukohti ja võtta vastu arvamus, mis ei ole siduv.
- (20) Kui vaidlus käsitleb küsimusi, mis on seotud kollektiivlepingute sätetega liikmesriikides, kus sotsiaalpartneritel on pädevus nende kohaldamise, järelevalve, tõlgendamise ja täitmise tagamise eest, konsulteerivad vahendaja ja vahendajate koja juhataja asjaomaste sotsiaalpartnerite organisatsioonidega, et kuulata nende seisukohti asjaomastes küsimustes. See ei piira sotsiaalpartnerite autonoomiat vastavalt asutamismääruse artikli 1 lõigetele 3 ja 6. Asutamismääruse artikli 17 kohaselt määratud liidu tasandi sotsiaalpartnerite organisatsioonid teatavad ametile esimese kontaktpunkti, mille kaudu toimub kogu teabevahetus, sealhulgas vahendamisel toimuvad konsultatsioonid.
- (21) Et lähendada vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide erinevaid seisukohti ja võtta vastu arvamus, mis ei ole siduv, arvestab vahendaja või vahendajate koja juhataja nõuandvas rollis osalevate ekspertide arvamuste, soovitude ja pakutud lahendustega ning sotsiaalpartnerite organisatsioonide seisukohtadega.

E. Vahendamise mõlema etapi suhtes kohaldatav töökorraldus

- (22) Kui vaidlus sisaldab vastuolulist teavet, tõendeid, fakte ja asjaolusid, mida asjaomased liikmesriigid ei saa kontrollida, või kui vahendusmenetluse tavapäraseks toimimiseks on vaja koguda täiendavat teavet, võib vahendaja või vahendajate koja juhataja soovitada asjaomaste liikmesriikide esindajatele, et nad taotleksid ametilt kooskõlastatud kontrollide või ühiskontrollide koordineerimist ja toetamist vastavalt asutamismääruse artiklitele 8 ja 9.

- (23) Kooskõlastatud kontrollide või ühiskontrollidega kogutud teave esitatakse asutamismääruse artikli 9 lõikes 6 sätestatud aruandes asjaomastele liikmesriikidele ja vahendajale või vahendajate koja juhatajale, ilma nõuetekohaselt eemaldatud tundliku teabe ja isikuandmeteta. Vahendaja või vahendajate koja juhataja ettepaneku ja aruande kättesaamise vahelisel ajal peatatakse käesoleva artikli lõigetes 9 ja 16 sätestatud vahendusmenetluse esimese või teise etapi lõpetamise üldine ajakava. Kui asjaomased liikmesriigid ei jõua vahendaja või vahendajate koja juhataja ettepaneku suhtes kokkuleppele, mis tekitab olukorra, kus vahendusmenetlus ei saa tavapäraselt jätkuda, võib vahendusmenetlus lõppeda vastavalt artikli 18 lõike 2 punktile c.
- (24) Vahendaja või vahendajate koja juhataja võib taotleda ameti abi juhtudel, mis nõuavad konkreetsete õigusaktide kohaldamisega seotud küsimuste selgitamist, või mis tahes muud teavet, mida on vaja, et vahendaja või vahendajate koja saaks aidata liikmesriikidel heaks kiita arvamuse, mis ei ole siduv. Abitaotluse esitamise ja soovitud teabe saamise vahelisel ajal peatatakse käesoleva artikli lõigetes 9 ja 16 sätestatud vahendamise esimese või teise etapi lõpetamise üldine ajakava.
- (25) Vahendusmenetluse töökeel on inglise keel, v.a kui vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid ja vahendaja vahendamise esimeses etapis või vahendajate koja juhataja vahendamise teises etapis on kokku leppinud teisiti. See ei piira ameti pakutavate suulise ja kirjaliku tõlke teenuste sätete kohaldamist.
- (26) Amet osutab sekretariaaditeenuseid, sealhulgas suulise ja kirjaliku tõlke teenuseid, mida on vaja vahendusmenetluse nõuetekohaseks toimimiseks mõlema vahendamise etapi ajal, kaasa arvatud istungite ajal.

F. Kiirvahendus

- (27) Vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid võivad koos vahendajaga vahendamise esimeses etapis või koos vahendajate koja juhatajaga vahendamise teises etapis ühiselt kokku leppida lühemad esialgsed tähtajad kui töökorralduses sätestatu, kui säilib menetluse ja mittesiduva arvamuse kvaliteet.

III. LÖPPSÄTTED

Artikkel 20

Vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikide aruandlus

- (1) Koosõlas asutamismääruse artikli 13 lõikega 12 esitavad vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid kolme kuu jooksul pärast mittesiduva arvamuse vastuvõtmist ametile arvamuse järgimiseks võetud järelmeetmete aruande.
- (2) Vaidluse osapoolteks olevad liikmesriigid, kes ei ole võtnud vahendusmenetluses vastu võetud mittesiduva arvamuse järgimiseks järelmeetmeid, teatavad ametile kolme kuu jooksul pärast selle vastuvõtmist põhjused, miks ei ole võetud mittesiduva arvamuse järgimise järelmeetmeid.

Artikkel 21

Ameti aruandlus

- (1) Asutamismääruse artikli 13 lõike 13 kohaselt esitab amet komisjonile kaks korda aastas aruande menetletud vahendamisjuhtumite tulemuste ja menetlemata jäetud juhtumite kohta. Aruanded esitatakse 1. kvartali lõpus (eelmise aasta 3. ja 4. kvartali kohta) ja 3. kvartali lõpus (sama aasta 1. ja 2. kvartali kohta).
- (2) Amet jälgib vahendamise esimeses ja teises etapis vastu võetud mittesiduva arvamuse rakendamist ja selle suhtes võetud järelmeetmeid liikmesriikides ning esitab selle teabe igal aastal haldusnõukogule.

Artikkel 22

Hindamine

- (1) Hiljemalt 36 kuud pärast käesoleva menetluskorra jõustumist ja seejärel iga 24 kuu järel hinnatakse selle tõhusust ja toimivust. Vajaduse korral tehakse pärast liikmesriikidega konsulteerimist haldusnõukogule ettepanek nende vahendite täiustamiseks, lähtudes eelnevate kuude kogemusest.
- (2) Hiljemalt ühe aasta jooksul pärast asutamismääruse artikli 40 lõikes 1 osutatud hindamist hindab amet selle hinnangu põhjal käesoleva menetluskorra muutmise vajadust ja teeb vajaduse korral haldusnõukogule ettepaneku muuta menetluskorda.

Artikkel 23

Jõustumine

Käesolev menetluskord jõustub järgmisel päeval pärast selle heakskiitmist haldusnõukogus.

LISAD

I. **Vahendajate koja vahendajate/ekspertide, vahendajate koja juhataja ja tema asetäitjate osalemiskutse, millele on viidatud artikli 7 lõikes 2 ja artikli 8 lõikes 2**

Eesmärk: liikmesriikide haldusnõukogu liikmed kasutavad seda vahendajate, vahendajate koja ekspertide, vahendajate koja juhataja ja tema asetäitjate ametisse nimetamiseks. Esitatud teave koondatakse ka dokumendiks, mis võimaldab vaidluse osapoolteks olevatel liikmesriikidel valida vahendaja, kes sobib kõige paremini käsitlema asjaomast vaidlust, ning juhatajal moodustada eksperdirühma, kuhu kuuluvad eksperdid, kes on pädevad seda vaidlust käsitlema.

1. **Ametisse nimetatud isiku andmed**

- Nimi
- Ametisse nimetav riiklik asutus (tööandja)
- Ametisse nimetava riikliku asutuse aadress, kontaktandmed, e-posti aadress
- Liikmesriik/kodakondsus
- Praegune ametiseisund / töökoht / tööandja andmed
- Peamised ülesanded

2. **Ametisse nimetatud isiku erialane taust ja oskused**

- Erialane taust
- Keeleoskus
- ELA vahendamise kohaldamisalasse kuuluvate õigusvaldkondadega seotud pädevus(ed)
- Asjakohane töökogemus ELA vahendamise kohaldamisalasse kuuluvas õigusvaldkonnas
- Vahendamise ja vaidluste lahendamise kogemus
- Kogemus kollektiivlepingute/töösuhete valdkonnas

3. **Ametisse nimetanud:** [liikmesriigist pärit haldusnõukogu liige]

4. **Määratud ametikoht:**

- vahendaja
- vahendajate koja ekspert
- vahendajate koja juhataja
- vahendajate koja juhataja asetäitja

5. **Lühike selgitus/põhjus, miks isik nimetatakse selles punktis märgitud ametikohale**

II. Artikli 7 lõikes 5 viidatud huvide konflikti puudumise deklaratsioon

Eesmärk: allkirjastavad kõik vahendajaks, vahendajate koja eksperdiks, vahendajate koja juhatajaks või juhataja asetäitjaks määratud isikud ning nõuandvas rollis osalevad eksperdid, kinnitades, et neil puudub huvide konflikt.

Kooskõlas juhatuse 10. novembri 2021 otsusega 16/2021 vastu võetud menetluskorra artikli 4 lõikele 4 kinnitan mina, allakirjutanu, et mul ei ole tegelikku ega võimalikku huvide konflikti, mis võiks kahjustada nende ülesannete täitmist, mida olen kohustatud nõuetekohaselt ja asjakohaselt täitma, kui olen

- vahendaja
- vahendajate koja ekspert
- vahendajate koja juhataja
- vahendajate koja juhataja asetäitja
- nõuandvas rollis osalev ekspert konkreetses juhtumis, mille jaoks on mind ametisse nimetatud või kutsutud osalema.

Lisaks kohustun vastavalt menetluskorra artikli 7 lõikele 5 kirjalikult teatama Euroopa Tööjõuametile kirjalikult kohe, kui minu tööülesannete täitmisel tekib huvide konflikt, ning esitama põhjendamatu viivitusega kirjaliku deklaratsiooni, kus kirjeldan tegelikku või võimalikku huvide konflikti.

Huvide konflikt on olukord, kus minu erahuvid ja sidemed võivad tegelikult või potentsiaalselt kahjustada minu sõltumatust või lojaalsust Euroopa Tööjõuameti suhtes, ning see hõlmab järgmist:

- otsesed huvid (majanduslik kasu, näiteks seoses töösuhete, lepingulise töö, investeerimise, tasudega vms);
- kaudsed finantshuvid (nt toetused, sponsorlus või muud hüved);
- minu või minu pereliikmete kutsetegevusest tulenevad huvid;
- mis tahes liikmelisus või seotus, mis mul võib olla organisatsioonides, asutustes ja klubides, millel on tõsine huvi Euroopa Tööjõuameti tegevuse vastu;
- mis tahes muud huvid või faktid, mida mina, allakirjutanu, pean asjakohaseks.

Kui selline olukord tekib, mõistan, et Euroopa Tööjõuamet hindab minu tajutavat huvide konflikti olukorda ning võtab kõik asjakohased meetmed, et tagada vahendusmenetluse sõltumatus ja erapooletus. Euroopa Tööjõuamet teeb seega nõuetekohaselt põhjendatud otsuse minu tajutava huvide konflikti olukorra ja minu tööülesannete täitmise kohta. Kohustun järgima Euroopa Tööjõuameti otsust.

ELA/MB/2021/075

Kinnitan, et esitatud teave on tõene ja täielik.

Nimi:

Allkiri:

Kuupäev:

III. Näide aruande kohta, mille koostab vahendaja või raportöör vastavalt artikli 19 lõigetele 10 ja 17, sealhulgas näide artiklis 17 osutatud mittesiduva arvamuse kohta

Eesmärk: esitab vahendaja vahendamise esimese etapi ajal ning raportöör vahendamise teise etapi ajal, et anda vahendusmenetlusest faktiline ülevaade. Kui vahendusmenetlus viib mõlemale poolele sobiva lahenduseni, võetakse vastu mittesiduv arvamus, mis lisatakse faktiaruandesse.

Aruanne hõlmab järgmist.

1. Sissejuhatus

- Vaidluse ja osapoolte tutvustus ning ülevaade enne vahendusmenetluse algust tehtust
- Vaidluse taust

2. Õigusraamistik

- Liidu õigusakt/aktid, millel vaidlus põhineb

3. Probleemi määramine

- Iga osapoole ülevaade probleemi(de)st
- Vahendaja/raportöör koostab probleemi(de) neutraalse ja erapooletu kokkuvõtte.

4. Küsimuse tuvastamine

- Vahendamisele kuuluvate küsimuste tuvastamine kokkuleppel vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega

5. Analüüsitud lahenduste väljatöötamine ja hindamine

- Poolte vaidluse lahendamiseks välja pakutud lahenduste ülevaade ja asjakohasel juhul nõuandvas rollis osalevate ekspertide arvamused ning asjakohasel juhul pädevate sotsiaalpartnerite organisatsioonide seisukohad

6. Mittesiduv arvamus

- Kui pooled lepivad kokku vaidluse lahenduse, tuleks siia lisada mittesiduv arvamus koos järgmise teabega:
 - mõlemale poolele sobiv lahendus
 - lahenduse rakendamise ajakava
 - kokkulepitud järelmeetmed
 - soovitus

- Kui pooled ei jõua vaidluse lahenduses kokkuleppele, peaks vahendaja/raportöör märkima siia faktid

7. Kokkuvõte

- Vahendaja/raportööri lõppmärkused vahendatud juhtumi kohta (neutraalsed ja erapooletud)

IV. Artikli 9 lõikes 2 viidatud üksikasjalikus avalduses esitatav teave

Eesmärk: kui liikmesriik esitab vaidluse ELA-le vahendamiseks, tuleks avaldusele lisada taotlus, milles esitatakse selgelt taotluse esitanud liikmesriigi/liikmesriikide tõstatatud probleemid. Seda tehakse üksikasjaliku avaldusega, mis võimaldab ametil määrata vaidluse põhjuse ja olemuse. Üksikasjalik avaldus ei tohi sisaldada isikuandmeid.

Üksikasjalik avaldus sisaldab järgmist.

1. Üldteave

- vaidluse kirjeldus
- asjaomased liikmesriigid
- riikliku esindaja kontaktandmed
- erinevad seisukohad
- peamised vaidlusküsimused
- liidu õigusakt(id), millel vaidlus põhineb

2. Kontakti ja dialoogi etapp

- vaidluse lahendamiseks toimunud kogu tegevuse ja teabevahetuse kronoloogiline loetelu
- kontaktide ja dialoogi tulemus

3. Muu(d) kaasatud sidusrühm(ad)

- riigi tasandi sotsiaalpartnerite kaasamine
- muu(d) sidusrühm(ad)

4. Sotsiaalkindlustusega seotud juhtumid

- Kui vaidlus käsitleb sotsiaalkindlustust, kas üks pooltest on juhtumi edastanud halduskomisjonile? Kui jah, märkige kõik üksikasjad, kuupäev jne.
- Lahtiütlus:
 - ELA teavitab halduskomisjoni kõigist ELA-le vahendamiseks edastatud vaidlustest, mis on täielikult või osaliselt seotud sotsiaalkindlustusega. Sel eesmärgil edastatakse üksikasjalik avaldus halduskomisjonile.
 - Halduskomisjon võib vaidluse osapoolteks olevate liikmesriikidega kokkuleppel paluda ELA-l edastada sotsiaalkindlustusega seotud küsimus halduskomisjonile.
 - Iga vaidluse osapoolteks olev liikmesriik võib taotleda ELA-lt sotsiaalkindlustuse küsimuse suunamist halduskomisjonile.
 - Kui vaidlusesse lisatakse uusi sotsiaalkindlustusega seotud asjaolusid, mis ei olnud algselt ilmsed või dokumenteeritud, peatab ELA millal tahes pärast vahendusmenetluse algatamist menetluse ja teavitab sellest halduskomisjoni. ELA ootab enne jätkamist ära halduskomisjoni otsuse, kas see taotleb määratud tähtaja jooksul vaidluse edastamist.

- Kui vaidlus käsitleb küsimust, mis nõuab määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 uuesti tõlgendamist, ei kuulu see ELA vahendusmenetluse kohaldamisalasse.

5. Poolte kokkulepe

- Kas kontakti- ja dialoogietapis leppisid kõik pooled kokku vaidluse teabes, faktides, asjaoludes jne?
- Kas kõik pooled on kokku leppinud, et vaidlus saadetakse ELA-le vahendamiseks?